

*Med detta påskkort, skickat till en bjärebo 1904,
önskar jag dig en riktigt Glad Påsk.*

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 6 – 2015
från
Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

Till dig som är ny

mottagare av mina Nyhetsbrev. Välkommen. Vill du kolla tidigare brev, gå till www.bjareforlaget.com. Leta under rubriken "...som jag ser det."

Du har väl inte glömt

klockan??! Det är sommar(tid....!)

Villrådiga sångsvanar

Häromdagen fick jag göra en – för mig – ny naturupplevelse. En vackert plogformad flock av sångsvanar kom söderifrån på sin traditionella vårflyttning mot nordliga häckningsplatser. Plötsligt – framför ögonen på mig - avbröts den raka färden mot norr.. Flocken började cirkla runt, runt i vida cirklar. Det hela utspelades i luftrummet över den yttre delen av bjärehalvön. Ovanför byarna Ingelstorp, Ängalag med omgivningar. Under ivrigt sångsvane-trumpetande fortsatte cirkelflykten. Varför?

Var det minnet från förra året?

Jag påminde mig hur det var för ett år sedan. Det var då sångsvanar i flera hundratal tog sig en rejäl paus i flyttbestyren. Gick ner på ett fält rakt under där de nu cirkulerade. På dessa

fält hade man under hösten dessförinnan skördat majs. Nu kunde de många sångsvanarna smörja kråset bland all spillmajs som låg kvar på fälten. Det var tydligen gott om mat, ty den stora flocken stannade på dessa bjäreåkrar under ett par veckor. De blev ett utflyktsmål för många fågelvänner.

Jag vet förstås alldeles för lite om sångsvanar för att tolka det ovanliga beteendet med att flyga i cirkel över Bjäre i stället för att ila vidare mot norr. Jag räknar med att det bland mina läsare finns de som vet. Skriv gärna.

Själv väljer jag att i min okunnighet tolka in min egen version av sångsvanarnas ivriga trumpetande. Översatt till människospråk blir det ungefär så här:

- Tjejer och killar. Kolla där nere under oss. Kommer ni ihåg?! All den härliga majsen. Det var på den här vägkrogen vi stannade till och gottade oss förra året. Skall vi gå ner och kolla om man har dukat fram även i år.

Så tycktes de cirkulerande sångsvanarna slitas mellan längtan att fortsätta och att stanna till och kolla matbordet.

Till sist vann längtan att fortsätta färden. Någon i flocken tog väl på sig ledartröjan. Flocken återtog sin prydliga plogform och fortsatte norrut i riktning mot Kattvik, Båstad och – förmodligen vidare över Halland.

Konsten att se in i framtiden

När jag gräver i vår lokala historia hittar jag gång på gång exempel på hur svårt det varit att kunna se in i framtiden.

Under mitt årslånga arbete med vår lokala järnvägshistoria – ”På räls över Hallandsås under 130 år” - har jag fått flera exempel. Några är hämtade redan från den intensiva debatten om sträckningen av banan. Till sist vann Sinarpsdalen över Stavershultsdalen.

I Båstad ville man anlägga en järnväg från den nya stationen till hamnen. Bakom den tanken fanns föreställningen att den då blomstrande sjöfarten skulle fortsätta att blomstra.

Järnvägens inträde på scenen förändrade allt. Sjöfarten kunde inte längre konkurrera. Det blev inte heller någon järnväg till hamnen i Båstad.

Ett annat exempel är det väldiga sädesmagasin som byggdes vid hamnen i Båstad. Magasinet skulle lagra spannmålen från de stora godsens i södra Halland i väntan på export sjövägen.

Åtta år efter det att magasinet byggts kom järnvägen!!!

Magasinet förlorade sin roll. Det har senare fått helt andra uppgifter, nu som hotell Skansen.

Ukraina fortsätter att intressera.

Jag får en ständig ström av förfrågningar om att komma och hålla föreläsningen om Gammalsvenskby i Ukraina. Orsaken är förstås att Ukraina – tragiskt nog – ständigt hålles aktuellt. Vi matas så gott som dagligen med information om det, som nu händer i landet.

Jag har kallat mitt ämne för föreläsningen ”En otrolig historia”. Den här historien är ju förvisso *otrolig* i betydelsen närmast intill ofattbar.

Jag har aldrig träffat på något liknande i alla berättelser jag läst om folkomflyttningar, utvandringar och liknande.

Det allra mest märkliga med gammalsvenskby är byns historia. En dramatisk historia. Som en spännande roman. Dramatisk. Tragisk. Nästan ofattbar.

Denna lilla by – och dessa historia - är mer dokumenterad än någon by hemma i Sverige. Det finns berg av dokument: Brev, rapporter, beskrivningar av olika slag.

En annan sorts dramatik

får du uppleva, om du skaffar boken "80 år med V. Karups IF". Det är jubilerande VKIF som utger den.

Du behöver inte vara idrottsintresserad för att ha behållning av boken. Det räcker om du har ett allmänt intresse för vår tids historia. Eller om du är intresserad av människor. Eller av Bjäre.

Tiden 1935-2015 är en tidsperiod som sannolikt inte har någon like i historien när det gäller omvälvande förändringar av människors vardagsliv. Dessa förändringar präglar också idrottsföreningens 80-åriga tillvaro.

Jag har i något sammanhang nämnt, att när man gräver i föreningens historia, finner man två helt skilda världar. Världen vid födelsen och världen av idag.

Boken kan du skaffa i VKIF:s egen loppisbutik i V. Karup eller direkt hos "Krita" på idrottsplatsen. Kolla www.vkif.

Min bokhandel

Några exemplar återstår av mina tidigare böcker. Därför finns ännu chansen att fynda på min superrea, (rea på tidigare reapriser) som gäller för mina läsare

Boktitel	Ord.pris	Reapris	Superrea
Så blev Båstad tennis	225	100	50
Bilder av ett sekel i Bjäre	330	150	100
Vår bjärehistoria i bild	350	150	100
Bjärebör berättar...	Slutsåld		
Strövtåg (ny)	330		

Minnen från Söderhavet.

Kommer du ihåg Söderhavet? Den en gång så populära dansplatsen i Bjäre. Många dansglada ungdomars favoritställe på 30- och 40-talen. För att ha minnen från den får du inte vara alltför ung. Söderhavet upphörde på 1940-talet.

Under glansdagarna levde lokalen upp till sitt namn – Söderhavet. Pelarna som inramade dansgolvet var utformade som palmstammar. I toppen på dessa hade målats palmblad. i det svarta taket lyste mängden av söderhavets stjärnor mot en svart tropisk natthimmel.

Vid vissa tillfällen kunde det förekomma, att servitriserna var klädda i bastkjol!!.

Söderhavet, beläget i Glimminge i V. Karup, blev ett ineställe för ungdomar i nordvästra Skåne och södra Halland.

När Yngve Stoor och hans hawaiiorkester kom till Söderhavet höll lokalen på att sprängas inifrån av mängden danslystna.

Om Söderhavet berättade jag i min senaste bok "Strövtåg...". Du hittar det i kapitlet "Det var dans bort i vägen". Där kan du också läsa om den dramatiska händelsen, när Yngve Stoor och hans orkester fastnade i snödrivorna på Karpa Gada. Snabb omställning från smäktande söderhavstoner till snöstorm på bjärevägar...!!.

Va?? Vet du inte vad Karpa Gada är?!

Svaret finns i boken.

Skriv om dina söderhavsminnen.

Jag är övertygad om att yngre generationer av bjärebor vill veta mer om hur det var att gå på dans på den tiden. Skriv gärna och berätta. Inspirera dina kompisar att också skriva. Och dina föräldrar. Fatta pennan. Låt tanken flyga bakåt till den ljuva tiden. Skriv. Berättelsen får vara lång eller kort. Kanske blir det något för kommande Nyhetsbrev. Om du tillåter...!

Minnen från "det gamla Riviera"

Det finns ännu en dansbana, som det är dags att samla personliga minnen om.

Hotell Riviera i Båstad är på väg att byggas om. Till sommaren återuppstår Riviera i ny skepnad.

Många – såväl båstadbor som sommargäster har glada minnen från "Det gamla" Riviera.

Restaurangen blev känd för sin musik. Kända orkestrar och kända artister. Alice Babs, Evert Taube, Povel Ramel, Sven-Olof Sandberg, Ulla Billqvist m.fl.

På 30-talet var modedanserna foxtrot, Lambeth Walk och Charleston. Den senare modedansen från 20-talet hade dröjt sig kvar....

Exempel på orkestrar var Sam Samsons och baron von Wultées.

En annan notering: vid vissa tillfällen gällde smokingtvång!!

Alltså: fatta pennan. Berätta dina Riviera-minnen.

Dagsnotering från bildarkivet.

Jag ser att räkneverket som registrerar antalet bilder i mitt digitala bildarkiv just har passerat siffran 41 000.

Siffran förändras ständigt. Uppåt.... Orsakerna till ökningen är två: 1) bjärebor som lämnar in bilder/bildsamlingar med önskemål om att jag skall scanna och arkivera. 2) Mitt eget ständiga plåtande och dokumenterande.

Har du gamla bilder som du bedömer som intressanta som doukument. Se till att de blir räddade för framtida bjärebor. Lämna gärna till något av våra arkiv. Lämna du till mig kommer jag – med ditt tillstånd – att efter scanning med tiden lämna vidare till kommunens arkiv.

Hela det digitala arkivet är redan donerat, men ligger t.v. kvar i min dator för fortsatt bearbetning av bildtexter mm.

Arkivet med analoga bilder har redan överlämnats till kommunens arkiv.

Apropå vinjettbilden

Även gamla julkort, påskkort mm kan ha historiskt värde. Lämna gärna in även sådana bilder, så att de blir räddade för framtida bjärebor.

Bron över Stensån

I mitt bildakiv finns bland järnvägsbilderna en som har texten "*..omläggning av bron över Stensån*".

Nu vill jag veta lite mera om denna bro-omläggning. Du som vet. När skedde denna omläggning?

Varför? Övrigt?

Skriv till kalle@bjarenet.com

”Jag fick aldrig vara Gustaf II Adolf”.

”Vackra dagar med körsbärs- och äppelblom, då lekte vi 30-åriga kriget. Varannan gång fick man tillhöra den svenska armén, varannan gång motståndaren. Jag fick aldrig vara Gustaf II Adolf eller general Torstensson. De rollerna lade mina äldre bröder beslag på. Vår ammunition var vatten, som sprutades eller hälldes på fienden. När slaget var över fick vi stanna ute tills vi blivit torra....”

Det här var ett utdrag ur en berättelse som jag fick in under min tid som redaktör för årsboken Bjärebygden. Vi hade inbjudit våra läsare att skicka in berättelser med minnen från deras skoltid. Det kom många berättelser.

Många störs av chefens dåliga språk

Tillhör du dem, som irriterar dig över att chefen har ett slarvigt språk. Använder klumpiga uttryck. T.o.m. stavar fel...

I så fall tycks du vara i sällskap med många. Åtminstone om man skall tro vad flera tidningar har redovisat den senaste tiden.

Det hela bygger på en undersökning i vilken ca 1000 anställda har deltagit. Många av de anställda reagerar på det dåliga språket som cheferna använder. Intressant är den reaktion som detta leder till hos de anställda.

Chefen med det slarviga språket sjunker i den anställdes ögon. Uppfattas som mindre professionell.

Det där är något att tänka på för oss alla – även vi som inte är chefer och inte skriver meddelanden till våra anställda.

Vårt språk sänder signaler. Vi önskar förstås att dessa signaler skall ge en så positiv bild som möjligt av oss som skrivare.

Dags att skifta spår igen:

Gamla mor Stina

bor ensam i sin lilla stuga. Kranz på kommunen kommer på besök. Han knackar.

Stina svarar:

- Vem ä dä?
- -Det är Kranz från kommunen.
- -Lägg den där ute. Ja e inte dö än.
-

Språklådan

Jag har ju då och då plockat fram min gamla språklåda och plockat godis ur den. Bl.a. dialektkarameller. Här är en sådan:

En skåning och en stockholmare kom att sitta mitt emot varandra på tåget. Skåningen var en ovanligt mörklagd man. Svart i håret. Stockholmaren, som hade fått en fin ljusbrun färg från Torremolinos, stirrade oavlåtligt på skåningen som snart utbrast:

- Va bligar harren pau?

- Å , Flåt, min herre är så mörk så ja tycker ni liknar en spanjor.
Skåningen ilsket:
- De ska ja dau säja, ad lignar jau en spann jor, så lignar harren min själ en spann skid.
-

Avslutar som vanligt

Om du i fortsättningen inte vill ha mina Nyhetsbrev – meddela mig i ett mejl.

Vänligen

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad
kalle@bjarenet.com
Tel. 0431-365 332